

ANALIZA STUDIUM KORYTARZOWEGO DLA BUDOWY DROGI EKSPRESOWEJ S7 KRAKÓW - MYŚLENICE

KOLIZJE KORYTARZY 2 ÷ 5 Z UŻYTKIEM EKOLOGICZNYM „DOLINA RZEKI WILGI”

Spis treści

Dolina rzeki Wilgi jako obszar cenny przyrodniczo	3
Flora	4
Fauna	4
Procedowane utworzenie użytku ekologicznego „Dolina Rzeki Wilgi”	5
Kolizja korytarzy drogi S7 z użytkowaniem ekologicznym „Dolina Rzeki Wilgi”	6
Lokalizacja węzłów drogi S7 w użytku ekologicznym „Dolina Rzeki Wilgi”	7
Skala węzłów drogi S7 w użytku ekologicznym „Dolina Rzeki Wilgi”	8
Znaczenie Doliny Wilgi dla kształtowania krakowskiej przestrzeni metropolitalnej	9
Wnioski	10

Dolina rzeki Wilgi jako obszar cenny przyrodniczo

Dolina Wilgi o powierzchni ok. 60 ha zlokalizowany jest w środkowozachodniej części gminy Wieliczka, między miejscowościami Janowice, Podstolice i Polkowice na południu a Zbydniowicami, Soboniowicami, Sierczą i Sygńczowem na północy. Jest to jedna z najlepiej zachowanych pod względem geomorfologicznym dolin małych rzek podgórskich. Na odcinku tym rzeka Wilga płynie w głębokiej dolinie o stromych zboczach i płaskim dnie, tworzącym terasę zalewową, po której meandruje.

Rzeka Wilga między miejscowościami Sygńczów i Janowice.

Flora

Wzdłuż cieku rosną zarośla łęgowe, miejscami zredukowane do wąskiego 2-3 metrowego pasa, miejscami tworzące rozleglejsze laski. Większość terasy zajęta jest przez mokre łąki i wilgotne pastwiska.

Występują tu rzadkie gatunki chronione, np:

- skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*)

- kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*)

Cennymi roślinami są gatunki łęgowe: olcha czarna i szara, wierzba krucha i biała, chmiel zwyczajny, jeżyna popielica, kielisznik zwyczajny i wiele innych.

Fauna

Najcenniejszymi występującymi tu przedstawicielami są gatunki ujęte na światowej Czerwonej Liście Gatunków Ginących i Zagrożonych:

- małż skójką gruboskorupkowa (*Unio crassus*)

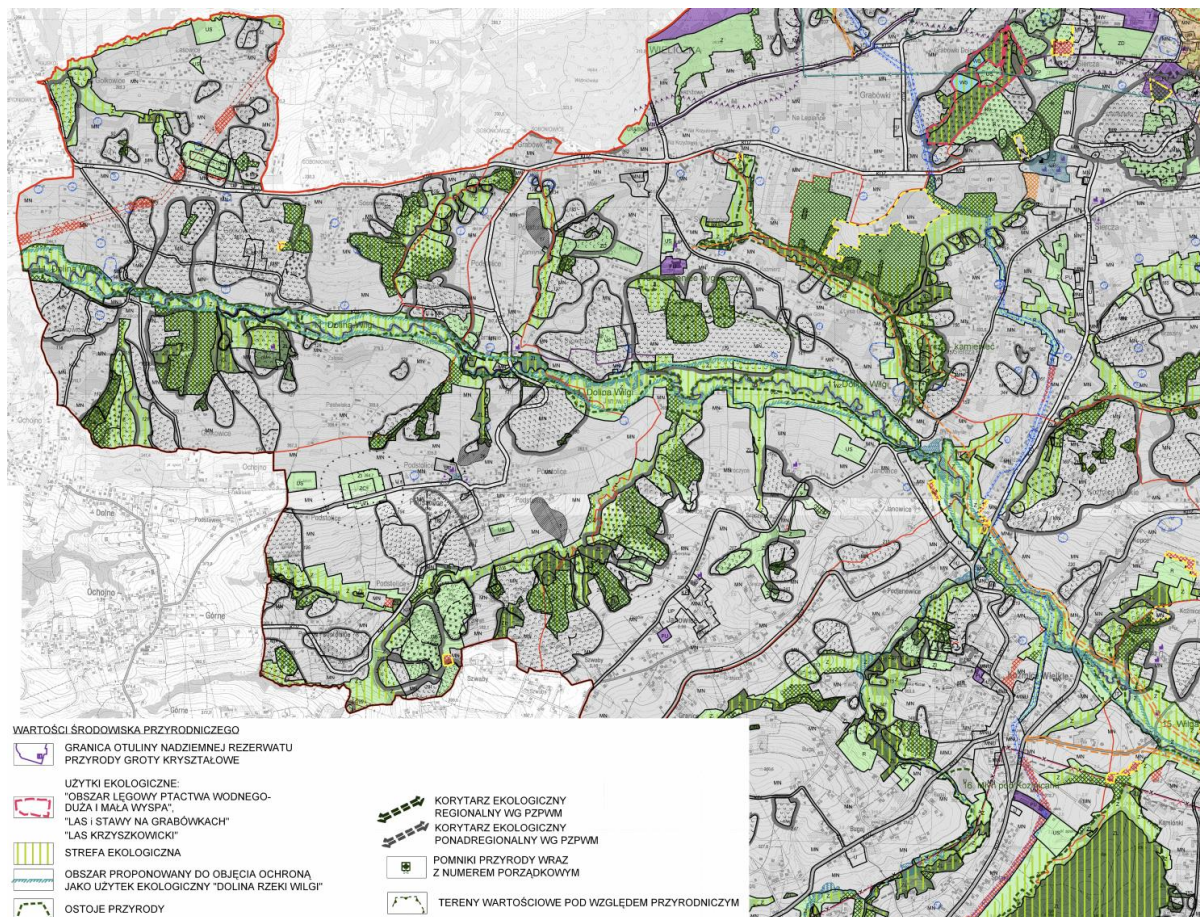
- motyl czerwńczyk nieparek (*Lycaena dispar*)

ale również wiele innych wartościowych gatunków: rak rzeczny, wydra, bóbr, pstrąg potokowy, oraz oczywiście cenne gatunki ptaków.

Procedowane utworzenie użytku ekologicznego „Dolina Rzeki Wilgi”

Ze względu na cenne przyrodniczo walory rzeki Wilgi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieliczka, obszar wzdłuż rzeki został przeznaczony do utworzenia użytku ekologicznego.

Fragment z załącznika nr 11 do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Wieliczka.

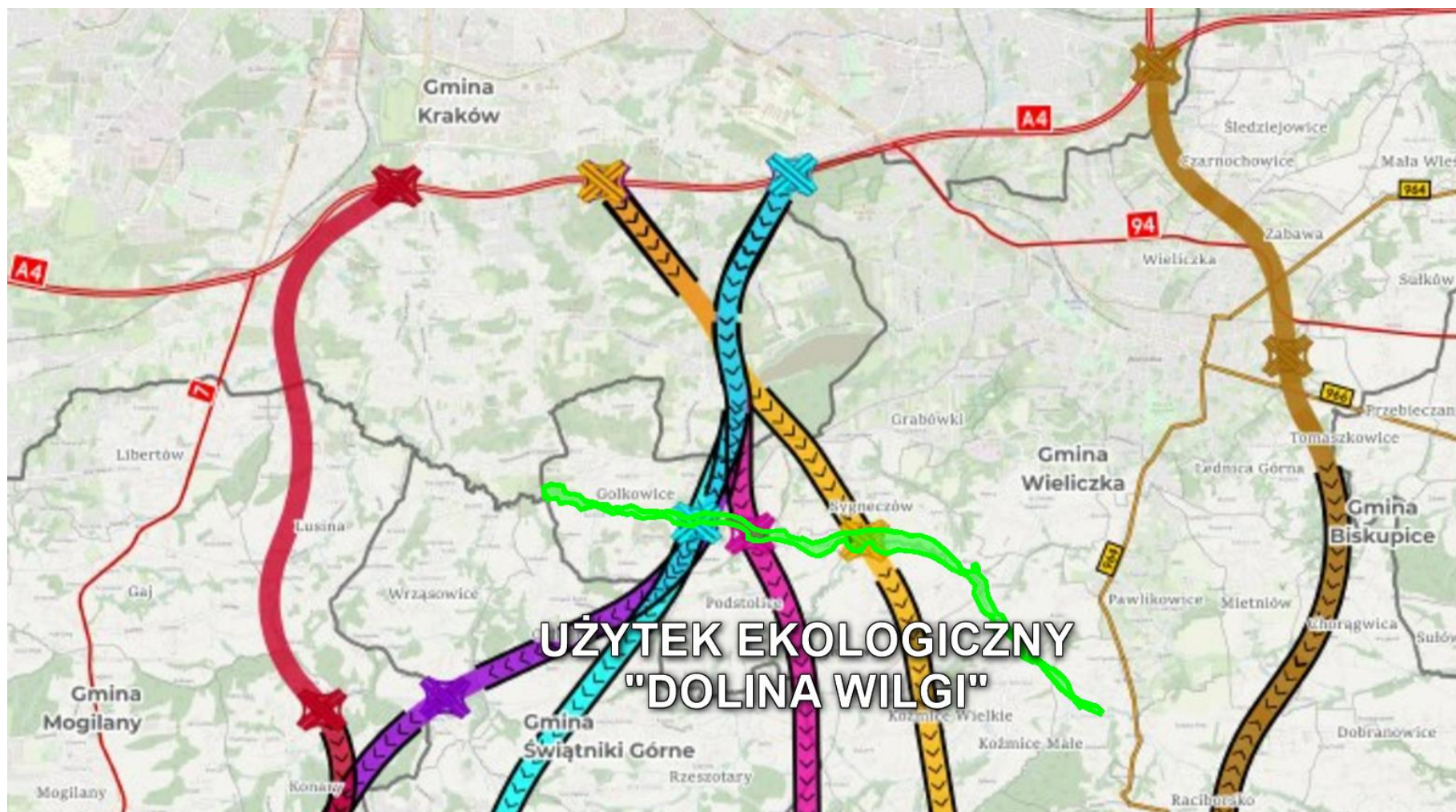
Użytek ekologiczny „Dolina Wilgi” znajduje się obecnie we wszystkich dokumentach planistycznych gminy Wieliczka.

Na wniosek mieszkańców gminy burmistrz Wieliczki podjął działania zmierzające do utworzenia użytku ekologicznego w Dolinie Wilgi.

19.09.2023 r. Rada Miasta i Gminy Wieliczka podjęła uchwałę nr LIX/841/2023 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Dolina Wilgi”.

Kolizja korytarzy drogi S7 z użytkowem ekologicznym „Dolina Rzeki Wilgi”

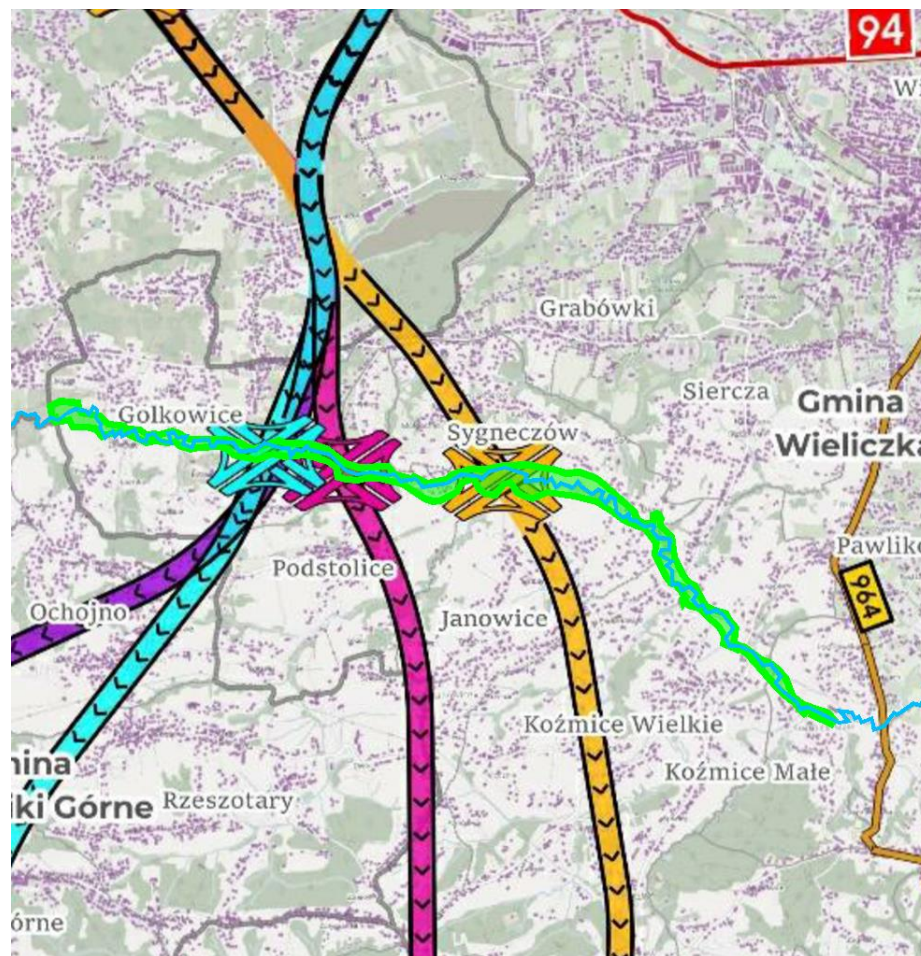
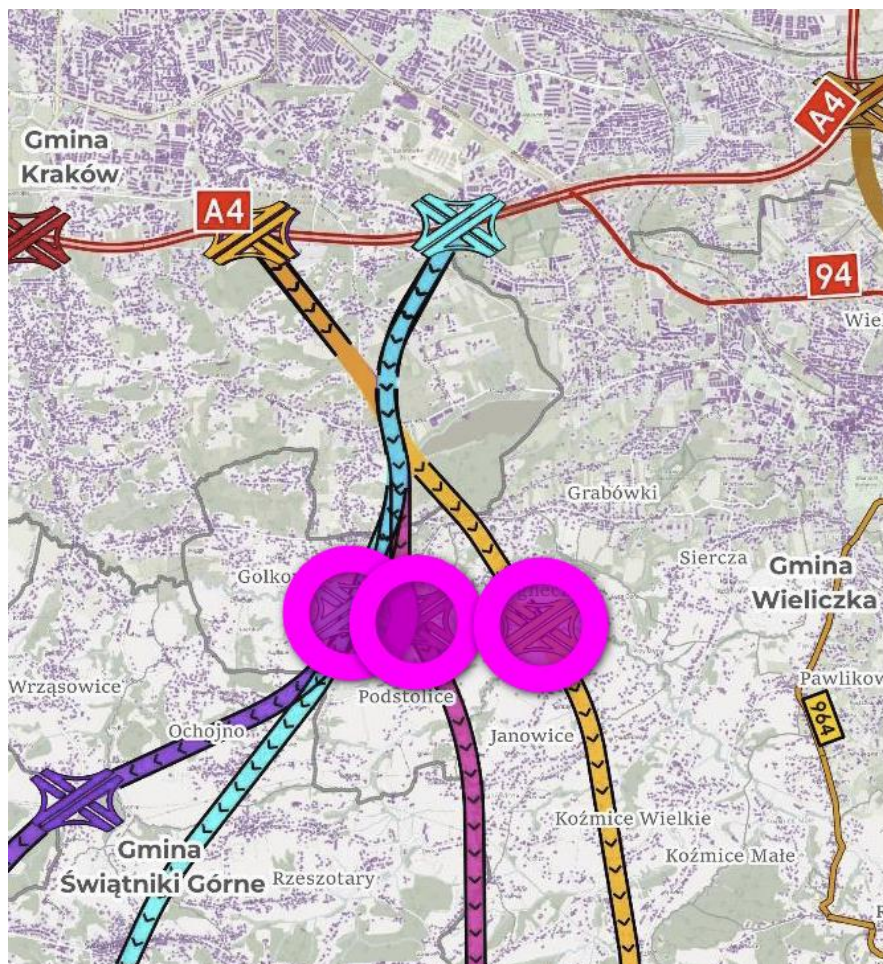
W zaproponowanym studium korytarzowym dla budowy drogi ekspresowej S7 proponowane korytarze 2 ÷ 5 przecinają użytek ekologiczny „Dolina Rzeki Wilgi”.

Planowane korytarze drogi S7 oraz użytek ekologiczny „Dolina Rzeki Wilgi”.

Trasy projektowanych korytarzy poważnie zagrażają istnieniu i integralności obszaru Doliny Wilgi.

Lokalizacja węzłów drogi S7 w użytku ekologicznym „Dolina Rzeki Wilgi”

Planowane węzły na korytarzach 2, 3, 4, 5 drogi S7 w obszarze użytku ekologicznego „Dolina Rzeki Wilgi”.

Nie dość, że wszystkie korytarze przecinają rzekę, to w dolinie Wilgi zaplanowano węzły drogowe w ciągu korytarzy 2, 3, 4, 5. Lokalizacja węzłów doprowadzi, do powstania kolejnych dróg biegnących wzdłuż rzeki (obecnie przy rzece na tym odcinku nie ma dróg, których klasa uzasadniałaby włączenie do drogi ekspresowej). Drogi takie są zaplanowane w studium korytarzowym.

PLANOWANY KORYTARZ NR 3

UŻYTEK EKOLOGICZNY "DOLINA RZEKI WILGI"

Taka inwestycja doprowadzi do zniszczenia cennego ekosystemu i walorów krajobrazowych całej doliny, jak również terenów mieszkaniowych i rolniczych przy niej położonych.

Znaczenie Doliny Wilgi dla kształtowania krakowskiej przestrzeni metropolitalnej

Przytoczmy fragment artykułu „Znaczenie doliny Wilgi w relacjach z dziedzictwem kulturowym otaczających terenów dla kształtowania Krakowskiej Przestrzeni metropolitalnej” autorstwa dr inż. arch. Urszuli Nowackiej - Rejzner¹ :

Dolina Wilgi stanowi naturalny zielono – wodny korytarz o niepowtarzalnych wartościach przyrodniczych prowadzący ze śródmiejskiej przestrzeni Krakowa w atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo tereny Pogórza Wielickiego. Jest elementem łączącym obszary o najwyższych walorach kulturowych Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego wpisane na listę UNESCO – krakowskie Stare Miasto wraz z Wawelem i dawną żydowską dzielnicą Kazimierz oraz z Kopalnią Soli w Wieliczce. Łączy też trzy spośród pięciu uzdrowisk leżących w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym: uzdrowiska Mateczny, Swoszowice i Wieliczkę. To również tutaj, w bliskim sąsiedztwie doliny Wilgi, znajduje się słynne na całym świecie miejsce pielgrzymek – Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach. Tu przybywają także pielgrzymujący „Szlakiem Jana Pawła II” i „Krakowskim Szlakiem Świętych”. Dolinę Wilgi przecina ważny w przestrzeni Krakowa pierścień XIX-wiecznych fortyfikacji, który wymaga wyeksponowania i włączenia zarówno w system terenów zielonych, jak i szlaków kulturowych miasta.

Unikatowe wartości przyrodnicze i kulturowe doliny Wilgi oraz jej atrakcyjne położenie w stosunku do centrum Krakowa mogą stanowić podstawę do stworzenia bardzo ciekawej oferty turystycznej. Konieczne jest jednak kompleksowe opracowanie zawierające wskazania dotyczące form i zasad ochrony tych wartości. Istotne jest także określenie zasad udostępniania dolin Wilgi i jej dopływów dla różnych form turystyki, w tym dostępności terenów nadwodnych i wytyczenie przebiegu tras spacerowych i szlaków rowerowych, które umożliwiłyby w pełni poznanie walorów tej przestrzeni. Istnieje również potrzeba wytworzenia przestrzennych powiązań pomiędzy poszczególnymi elementami kulturowymi tego obszaru, a także wyeksponowania walorów zarówno poszczególnych obiektów, jak i całych założeń. Niezwykle ważne jest także odpowiednie kształtowanie terenów stykowych. Obecnie regulacje prawne i presja inwestorów oraz właścicieli nieruchomości skutkuje często degradacją tych cennych przyrodniczo i kulturowo obszarów.

Dolina Wilgi powinna stać się istotnym elementem tożsamości krakowskiej przestrzeni metropolitalnej.

¹ Czasopismo techniczne, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, z.5-A/2008 ISSN 0011-4561

Wnioski

1. Dolina Wilgi jest pięknym, naturalnym zielono – wodnym korytarzem o niepowtarzalnych wartościach przyrodniczych.
2. Trwają prace nad utworzeniem użytku ekologicznego „Dolina Rzeki Wilgi”.
3. Planowane korytarze 2 ÷ 5 poważnie zagrażają istnieniu i integralności obszaru Doliny Wilgi.
4. Planowane węzły drogi S7 w Dolinie Wilgi doprowadzą do zniszczenia cennego ekosystemu i walorów krajobrazowych całej doliny, jak również terenów mieszkaniowych i rolniczych przy niej położonych.